

Талдикін Олександр Васильович
доцент кафедри
загальноправових дисциплін,
кандидат юридичних наук, доцент

Прокопець Каріна Володимирівна
студентка факультету
соціально-психологічної
освіти та управління

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПИТАННЯ ПОДВІЙНОГО ГРОМАДЯНСТВА

Зараз існує багато становлень до проблеми подвійного громадянства. Тому ми розглянемо поняття подвійного громадянства, плюси та мінуси біпатридів. Важливим видається обґрунтування регулювання законом подвійного громадянства, аналіз справжніх та ймовірних загроз його існування для державної безпеки.

Саме конституційний та політичний статус, матеріальне і духовне благополуччя визначає громадянство, воно є досить принциповим значенням для кожної людини. Громадянство сприяє розширенню суверенітету країни, дає можливість скористатися державними гарантіями законних інтересів і власних прав, як зсередини країни, така і за її межами.

Саме громадянство вважається тією базою, яка визначає конституційний статус громадянина, право володіти всіма можливими правами, свободами та виконувати прямі обов'язки, закріплені законодавством певної країни.

Чим більше розвинена держава, тим більше законних інтересів і гарантійних прав у її громадян. Проте, не розвинена країна зберігає мало шансів бути лояльною як в оподаткуванні, так і в забезпеченні прав і свобод. Найявністю у тих чи інших держав окремих форм державного політичного режиму (кланово-олігархічний, неототалітарний), з одного боку спонукає громадян цих держав до пошуку шляхів отримання громадянства іншої держави з метою отримання додаткових гарантій власного захисту, з іншого, значно ускладнює цей процес [1; с.116].

Проблема подвійного громадянства є актуальною, як для Української держави зокрема, так само і для всього світового співтовариства. В Україні на законодавчому рівні закріплено єдине громадянство. «Згідно ст. 2 Закону України «Про громадянство України» громадянство ґрунтується на принципі єдиного громадянства – громадянства держави Україна, що виключає існування громадянства адміністративно-територіальних одиниць України. Це означає, що неможливо мати громадянство АР Крим або окремо взятої області.

Якщо громадянин України набув громадянства іншої держави, то в правових відносинах з Україною він визнається лише громадянином України. Якщо іноземець набув громадянства України, то у правових відносинах з Україною він визнається лише громадянином України» [2].

Розглядаючи подвійне громадянство з теоретико-правових аспектів, можна виділити як позитивні так і негативні. Позитивний аспект біпатризму дає свободу руху, підприємництва та вкладень.

Негативними факторами є небезпеки, пов'язані з дипломатичною обороною, військовою службою та державною службою. Перебуваючи в третій країні біпатрида оцінюють, як того, що має одне громадянство. Яке саме громадянство, вирішує суд.

Будь-який уряд покладає на людей військовий обов'язок, і в разі якщо особа виконала свій обов'язок на землі однієї з держав свого громадянства, звідси може з'явитися претензія, щодо ухилення служби в іншій країні.

«Держави, які не визнають подвійного громадянства, намагаються запровадити жорсткий контроль міграційних процесів. Серед них переважають країни з невеликою кількістю населення (Австрія, Данія, Білорусь) або зі значним припливом іммігрантів (ФРН). Умовою отримання громадянства зазначених країн є не тільки декларація про відмову від громадянства іншої країни, але й надання відповідних підтверджуючих документів»[3].

Не звертаючи уваги на «прийняття в жовтні 2012 року закону про відповідальність за приховування подвійного громадянства, він не був вступив в дію з причини повернення Президентом на до-

опрацювання. Повторного розгляду парламентом не відбулося. А кримінальна відповідальність за подвійне громадянство відсутня»[4].

Розглядаючи закордонний досвід недопущення появи біпатризму і численного громадянства, можливо відзначити спільні події внутрішнього і зовнішньої політики країн щодо вирішення цієї проблеми. «Серед заходів внутрішньої політики:

- законодавчі акти, які містять норми спрямовані на оптацію осіб (можливість добровільного вибору громадянства при зміні державного суверенітету, території проживання);
- надання громадянства дитині по «праву крові» батька, якщо мати має іноземне громадянство;
- збереження громадянства за жінкою у разі її виходу заміж за іноземця;
- встановлення кількості поколінь іммігрантів, які можуть по «праву крові» претендувати на громадянство» [5].

Для вирішення великої кількості проблем, що утворюються у зв'язку з подвійним громадянством, застосовується *принцип ефективного громадянства*. «При ефективному громадянстві біпатрид стикається з так званою колізійною формулою прикріплення, що визначає особистий статус фізичної особи (*lex patriae* або *lex domicilii*). У цьому випадку відштовхуються від місця постійного проживання особи, її роботи, місця перебування її майна, насамперед нерухомого, проживання її сім'ї тощо. Це, наприклад, дуже актуально для сучасної Європи, де існують «прозорі» міждержавні кордони та спостерігається ординарна міграція населення в межах Європейського Союзу»[5].

Отже, можна сказати, що питання подвійного громадянства для України має важливе значення. Вважаємо, що проблему біпатридів можна було б розв'язати якщо прийняти спільний міжнародний акт, який примусить дотримуватися певних прав, або ж повністю ліквідувати його. Разом з тим, біпатризм вважається результатом становлення інтеграційних процесів в міжнародних відносинах. Проблема подвійного громадянства вважається актуальною для міжнародного права, містить конкретний вплив на державну та міжнародну безпеку.

1. Талдикін О. В. Теорія влади. Структурно-логічні схеми і таблиці: Навч. посібник / О. В. Талдикін. Дніпро. Дніпропр. держ. універ. внутр. справ, 2020. 164 с.

2. Про громадянство: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: [http:// zakon4.rada.gov.ua/](http://zakon4.rada.gov.ua/) (дата звернення 17.09.2020).

3. Чалий П. Елемент державності – інститут громадянства // Політика і час. 2001. № 1. С. 38–46.

4. Воловик О. Подвійне громадянство в Україні та світі / Яка відповідальність за подвійне громадянство. URL: <https://ckp.in.ua/articles/18870> . (дата звернення 17.09.2020).

5. Бусол О. Подвійне громадянство / Центр досліджень електронних комунікацій. URL: <http://nbuviap.gov.ua/>.(дата звернення 17.09.2020).

Тищенкова Ірина Олександрівна
доцент кафедри загальноправових дисциплін,
кандидат юридичних наук, доцент

Мудренко Олександра Вячеславівна
студентка юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах суспільства адміністративні послуги органів влади розглядаються передусім як процес обслуговування, тоді як у світі такі послуги осмислюються як результат обслуговування суспільства за допомогою як адміністративних послуг, так і інших інструментів державного регулювання таких, як грошова-кредитна політика, політика оподаткування тощо. Тому є необхідність наукового і практичного виокремлення адміністративних послуг влади із сукупності номенклатури державних послуг.

Як зазначив, координатор Координаційного центру з впровадження економічних реформ в